ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Хэнтий аймгийн Биндэр ой сум дундын ойн ангийн 2022 оны санхүүгийн тайланд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: ХЭА-2023/9/НА-СТА-ОНА

Цахим хуудас: www.audit.mn

Улаанбаатар хот

2023 он

Дарга, тэргүүлэх аудитор: Ч.Эрдэнэбаатар
Утас: 70562112

Аудитын менежер: Д.Оюунтуяа
Утас: 99775390

Аудитор: Ц.Хатанболд, Б.Ариунаа, Д.Эрдэнэтуяа
Утас: 91925552, 99195208, 99569599

Цахим хаяг: www.audit.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

ХЭНТИЙ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

23119 Хэнтий аймаг, Хэрлэн сум, Сариг баг
Утас:70-56-21-47, Факс: 70-56-21-12
E-mail: khentii@audit.gov.mn

2023.03.30 № 309

танай ______________ -ны № ________________ -т

ХЭНТИЙ АЙМГИЙН БИНДЭР ОЙ СУМ
ДУНДЫН ОЙН АНГИЙН ДАРГА
Г.ДАВААЖАРГАЛ ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.8-д заасны дагуу Хэнтий аймгийн Биндэр ой сум дундын ойн ангийн 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгад аудит хийлээ.

Хэнтий аймгийн Биндэр ой сум дундын ойн ангийн 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайланг Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, санхүүгийн тайлагналын олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Тус байгууллагын 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болсон санхүүгийн тайлангаар мөнгөн хөрөнгө 12,154.4 мянган төгрөг, бараа материал 22,865.2 мянган төгрөг, үндсэн хөрөнгө 286,950.8 мянган төгрөгийн үлдэгдэлтэй, нийт хөрөнгө 321,970.4 мянган төгрөг байна.

Тайлант онд орон 213,350.0 мянган төгрөгийн борлуулалтын орлого, 60,647.8 мянган төгрөгийн бусад орлогыг бүрдүүлж, үйл ажиллагаанд 212,308.4 мянган төгрөгийг зарцуулж, 61,689.5 мянган төгрөгийн ашигтай ажилласан байна.

Аудитын гол асуудал

Тус байгууллагын 2022 оны санхүүгийн тайланд хийсэн аудитаар нийт 70,830.0 мянган төгрөгийн 3 алдаа зөрчил илэрснээс 4,950.0 мянган төгрөгийн 1 алдааг санхүүгийн тайланд залруулж, Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой 1,780.0 мянган төгрөгийн зөрчилд албан шаардлага, Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой 64,100.0 мянган төгрөгийн зөрчилд албан шаардлага хүргүүлж шийдвэрлэлээ.

232330401

Бусад асуудлын хэсэг

Байгаль орчин, аялал жуулчлалын сайд, Сангийн сайдын хамтарсан 2021 оны А/172, 116 тушаалаар ойжуулалт ойн аж ахуйн арга хэмжээний зардлын нормативыг шинэчлэн мод бэлтгэлийн талбай тусгаарлалтын 1 га талбайн зардлын нормативыг 75.0 мянган төгрөг байхаар тогтоосон боловч дээрх өөрчлөлтийг өөрийн үйл ажиллагааны орлогын төлөвлөгөөндөө тусгаагүй буюу өөрийн орлогыг үндэслэлгүй төлөвлөж ирсэн байна. Иймд өөрийн орлогыг бүрэн төлөвлөж, гүйцэтгэлийг хангаж ажиллах шаардлагатай байна.

Удирдлага болон Засаглах эрх бүхий этгээдийн санхүүгийн тайланд хүлээх үүрэг, хариуцлага

Удирдлага санхүүгийн тайланг Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Санхүүгийн тайлагналын олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Ч.ЭРДЭНЭБААТАР

2.Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Тайлант хугацаа: 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан /Төгрөгөөр/

Д/д	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	36,121,497.03	39,969,544.58
2	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	17,741,613.94	12,154,377.88
3	Кассанд байгаа бэлэн мөнгө		
4	Төгрөг		
5	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	17,741,613.94	12,154,377.88
6	Төгрөг		
7	Арилжааны банк дахь харилцах		
8	АВЛАГА	-	4,950,000.00
9	УРЬДЧИЛГАА	-	-
10	БАРАА МАТЕРИАЛ	18,379,883.09	22,865,166.70
11	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	224,159,401.87	286,950,822.11
12	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	224,159,401.87	286,950,822.11
13	Биет хөрөнгө	125,324,601.87	188,116,022.11
14	Барилга, байгууламж, орон сууц	99,095,630.00	114,631,923.00
15	Хуримтлагдсан элэгдэл	(25,995,816.28)	(32,717,696.14)
16	Авто-тээврийн хэрэгсэл	59,014,875.00	59,014,875.00
17	Хуримтлагдсан элэгдэл	(20,277,572.47)	(26,257,785.19)
18	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	35,014,420.00	98,334,385.00
19	Хуримтлагдсан элэгдэл	(23,136,100.59)	(26,120,845.59)
20	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	2,520,000.00	2,520,000.00
21	Хуримтлагдсан элэгдэл	(910,833.79)	(1,288,833.97)
22	Биет бус хөрөнгө	98,834,800.00	98,834,800.00
23	Програм хангамж		
24	Хуримтлагдсан элэгдэл		
25	Бусад биет бус хөрөнгө	98,834,800.00	98,834,800.00
26	**НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II**	**260,280,898.90**	**326,920,366.69**
27	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР		
28	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР		
29	Өглөг		
30	Бусад өглөг		
31	Татварын өглөг /ТӨҮГ/		
32	ЭЗЭМШИГЧДИЙН ӨМЧИЙН ДҮН	260,280,898.90	326,920,366.69
33	Эзэмшигчдийн өмч		
34	Өмч: - төрийн	180,838,417.34	180,838,417.34
35	Хуримтлагдсан ашиг	24,935,226.25	91,574,694.04
36	Өмнөх үеийн үр дүн		
37	Тайлант үеийн үр дүн		
38	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	54,507,255.31	54,507,255.31
39	**ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V**	**260,280,898.90**	**326,920,366.69**

2.2 Аудит хийсэн дэлгэрэнгүй орлогын тайлан

Тайлант хугацаа: 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан /Төгрөгөөр/

Д/д	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	Борлуулалтын орлого (цэвэр)	85,554,000.00	273,997,818.00
2	Борлуулалтын өртөг	-	-
3	Нийт ашиг	85,554,000.00	273,997,818.00
4	Түрээсийн орлого	-	-
5	Хүүний орлого	-	-
6	Ногдол ашгийн орлого	-	-
7	Эрхийн шимтгэлийн орлого	-	-
8	Бусад орлого	62,330,000.00	60,647,800.00
9	Борлуулалт, маркетингийн зардал	-	-
10	Ерөнхий ба удирдлагын зардал	157,314,776.57	212,308,350.21
11	Санхүүгийн зардал	-	-
12	Бусад зардал	-	-
13	Гадаад валютын ханшийн зөрүүний олз (гарз)	-	-
14	Үндсэн хөрөнгө данснаас хассаны олз (гарз)	-	-
15	Биет бус хөрөнгө данснаас хассаны олз (гарз)	-	-
16	Хөрөнгө оруулалт борлуулснаас үүссэн олз (гарз)	-	-
17	Бусад ашиг алдагдал	-	-
18	Татвар төлөхийн өмнөх ашиг (алдагдал)	(9,430,776.57)	61,689,467.79
19	Орлогын татварын зардал	-	-
20	Татвар дараах ашиг (алдагдал)	(9,430,776.57)	61,689,467.79
21	Зогсоосон үйл ажиллагааны татварын дараах ашиг (алдагдал)	-	-
22	Тайлант үеийн цэвэр ашиг (алдагдал)	(9,430,776.57)	61,689,467.79
23	Бусад дэлгэрэнгүй орлого	-	-
24	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний нэмэгдлийн зөрүү	-	-
25	Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү	-	-
26	Бусад олз (гарз)	-	-
27	Орлогын нийт дүн	-	-
28	Нэгж хувьцааны ногдох суурь ашиг (алдагдал)	-	-
29	Нэгж хувьцааны ногдох суурь ашиг (алдагдал)		

2.3 Аудит хийсэн өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Тайлант хугацаа: 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болс / төгрөгөөр /

Д/Д	Үзүүлэлт	Өмч	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний нэмэгдэл	Хуримтлагдсан ашиг	Нийт дүн
1	2019 оны 01-р сарын 01-ний үлдэгдэл	180,838,417.34	54,507,255.31	24,935,226.25	260,280,898.90
2	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлтийн нөлөө алдааны залруулга	-	-	-	-
3	Залруулсан үлдэгдэл	-	-	-	-
4	Тайлант үеийн цэвэр ашиг /алдагдал /	-	-	-	-
5	Бусад дэлгэрэнгүй орлого	-	-	-	-
6	Өмчид гарсан өөрчлөлт	-	-	-	-
7	Зарласан ногдол ашиг	-	-	-	-
8	Дахин үнэлгээний нэмэгдлийн хэрэгжсэн дүн	-	-	-	-
9	2022 оны 01-р сарын 01-ний үлдэгдэл	180,838,417.34	54,507,255.31	24,935,226.25	260,280,898.90
10	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлтийн нөлөө алдааны залруулга	-	-	-	-
11	Залруулсан үлдэгдэл	-	-	-	-
12	Тайлант үеийн цэвэр ашиг /алдагдал /	-	-	66,639,467.79	66,639,467.79
13	Бусад дэлгэрэнгүй орлого	-	-	-	-
14	Өмчид гарсан өөрчлөлт	-	-	-	-
15	Зарласан ногдол ашиг	-	-	-	-
16	Дахин үнэлгээний нэмэгдлийн хэрэгжсэн дүн	-	-	-	-
17	2022 оны 12- р сарын 31-ний үлдэгдэл	180,838,417.34	54,507,255.31	91,574,694.04	326,920,366.69

2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Тайлант хугацаа: 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан /Төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	Үндсэн үйл ажиллагааны мөнгөн гүйлгээ		
2	Мөнгөн орлогын дүн (+)	35,135,517.00	129,098,320.00
3	Бараа борлуулсан, үйлчилгээ үзүүлсний орлого	85,554,000.00	199,240,560.00
4	Эрхийн шимтгэл, хураамж төлбөрийн орлого		
5	Даатгалын нөхвөрөөс хүлээн авсан мөнгө		
6	Буцаан авсан албан татвар		
7	Татаас санхүүжилтийн орлого	62,330,000.00	60,647,800.00
8	Бусад мөнгөн орлого		
9	Мөнгөн зарлагын дүн (-)	142,589,776.11	204,827,796.06
10	Ажиллагчдад төлсөн	67,034,712.21	83,825,213.21
11	Нийгмийн даатгалын байгууллагад төлсөн	19,683,180.61	24,665,466.32
12	Бараа материалын худалдан авахад төлсөн	45,002,630.76	81,311,558.53
13	Ашиглалтын зардалд төлсөн	3,783,500.00	
14	Түлш шатахуун, тээврийн хөлс, сэлбэг хэрэгсэлд төлсөн	2,335,885.00	11,083,610.00
15	Хүүний төлбөрт төлсөн		
16	Татварын байгууллагад төлсөн	7,085,752.53	7,244,558.00
17	Даатгалын төлбөрт төлсөн		
18	Бусад мөнгөн зарлага		7,717,800.00
19	Үндсэн үйл ажиллагааны цэвэр мөнгөн гүйлгээний дүн	5,294,223.89	(5,587,236.06)
20	Хөрөнгө оруулалтын үйл ажиллагааны мөнгөн гүйлгээ		
21	Мөнгөн орлогын дүн (+)		
22	Үндсэн хөрөнгө борлуулсаны орлого		
23	Биет бус хөрөнгө борлуулсны орлого		
24	Хөрөнгө оруулалт борлуулсны орлого		
25	Бусад урт хугацаат хөрөнгө борлуулсны орлого		
26	Бусдад олгосон зээл, мөнгөн урьдчилгааны буцаан төлөлт		
27	Хүлээн авсан хүүний орлого		
28	Хүлээн авсан ногдол ашиг		
29	Мөнгөн зарлагын дүн (-)		
30	Үндсэн хөрөнгө олж эзэмшихэд төлсөн		
31	Биет бус хөрөнгө олж эзэмшихэд төлсөн		
32	Хөрөнгө оруулалт олж эзэмшихэд төлсөн		
33	Бусад урт хугацаат хөрөнгө ол эзэмшихэд төлсөн		
34	Бусдад олгосон зээл болон урьдчилгаа		
35	Хөрөнгө оруулалтын үйл ажиллагааны цэвэр мөнгөн гүйлгээний дүн		
36	Санхүүгийн үйл ажиллагааны мөнгөн гүйлгээ		
37	Мөнгөн орлогын дүн (+)		
38	Зээл, өрийн үнэт цаас гаргаснаас хүлээн авсан		
39	Хувьцаа болон өмчийн бусад үнэт цаас гаргаснаас хүлээн авсан		
40	Төрөл бүрийн хандив		
41	Мөнгөн зарлагын дүн (-)		
42	Зээл, өрийн үнэт цаасны төлбөрт төлсөн		
43	Санхүүгийн түрээсийн өглөгт төлсөн		
44	Хувьцаа буцаан худалдаж авахад төлсөн		
45	Төлсөн ногдол ашиг		
46	Бусад зарлага		
47	Санхүүгийн үйл ажиллагааны цэвэр мөнгөн гүйлгээний дүн		
48	Бүх цэвэр мөнгөн гүйлгээ	5,294,223.89	(5,587,236.06)
49	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	12,447,390.05	17,741,613.00
50	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	17,741,613.94	12,154,377.88

Гурав. Аудитын илрүүлэлт:

Аудитаар нийт 4,950.0 мянган төгрөгийн 1 алдаа илэрснийг аудитын явцад залруулав. Үүнд:

- ✓ Талбай тусгаарлалтын орлого 4,950.0 мянган төгрөгийг бүртгэл тайланд тусгаагүй байна.

Аудитаар нийт 65,880.2 мянган төгрөгийн 2 зөрчил илэрснээс Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой 1,780.0 мянган төгрөгийн зөрчлийг таслан зогсоох албан шаардлага, Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой 64,100.0 мянган төгрөгийн зөрчлийг давтан гаргахгүй байх албан шаардлага тус тус хүргүүлсэн болно.

3.1 Төлбөрийн акт

Байхгүй.

3.2 Албан шаардлага

Байхгүй.

3.3 Зөвлөмж

Байхгүй.

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2023 оны 05 дугаар сарын 25-ны өдрийн дотор аймаг дахь Төрийн аудитын газарт албан бичгээр ирүүлнэ үү.

Дөрөв. Аудитаар илэрсэн буруу илэрхийллийн нэгтгэл:

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/ мянган төгрөгөөр/

Байгууллагын нэр	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс Залруулсан		Үүнээс Залруулаагүй		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
ТТЗ	1	4,950.0			1	4,950.0	1	4,950.0				
Дүн	**1**	**4,950.0**			**1**	**4,950.0**	**1**	**4,950.0**				

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Байгууллагын нэр	Нийт зөрчил		Үүнээс Төлбөрийн акт		Үүнээс Албан шаардлага		Үүнээс Зөвлөмж		Үүнээс Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Үүнээс Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Дүн												

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/мянган төгрөгөөр/

Аудитад хамрагдсан байгууллагын нэр	Нийт зөрчил		Үүнээс Төлбөрийн акт		Үүнээс Албан шаардлага		Үүнээс Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн

Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
Биндэр ой	1	64,100.0			1	64,100.0		
Дүн	1	64,100.0			1	64,100.0		
Бусад хууль тогтоомжтой холбоотой зөрчил								
Биндэр ой	1	1,780.0			1	1,780.0		
Дүн	1	1,780.0			1	1,780.0		
Нийт дүн	**2**	**65,880.0**			**2**	**65,880.0**		

Тав. Төсвийн захирагчийн ангиллаар аудитад хамрагдсан байдал ба санал дүгнэлтийн талаарх мэдээллийн нэгтгэл

№	Төсвийн захирагчийн ангилал	Байгууллага, нэгжийн тоо				Санал дүгнэлтийн хэлбэр			
		Аудитад хамрагдах	Үүнээс: Аудит хийсэн хэлбэр						
			Санал дүгнэлт гаргасан	Түүвэрт хамруулсан	Аудит хийгээгүй	Зөрчилгүй	Хязгаарлалттай	Сөрөг	Дүгнэлт өгөхөөс татгалзсан
А	1	2	3	4	5	7	8	9	10
1	ОНӨААТҮГ	1	1			1			
2									
3									
4									
	НИЙТ	**1**	**1**			**1**			